

IFLA-IN KODEKS PONAŠANJA ZA VOLONTERE

Svibanj 2025.

Verzija 1.0

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Svrha

Ovaj Kodeks ponašanja (u daljnjem tekstu: Kodeks) izrađen je kako bi usmjerio volontere koji djeluju u okviru postojećih, odobrenih Statuta IFLA-e, Poslovnika, Politika, Izjava i Temeljnih vrijednosti. Kodeks opisuje očekivana i obvezna ponašanja koja promiču poštovanje, pravednost i inkluzivnost, stvarajući dobrodošlu i podržavajuću zajednicu.

Kodeks štiti prava svih uključenih u IFLA-u i usklađen je s njezinom misijom promicanja raznolikosti i jednakosti u svim područjima rada. Primjenjuje se na sve volontere uključene u aktivnosti IFLA-e, uključujući članove odbora, članove odbora sekcija, sudionike događanja i druge, bez obzira sudjeluju li osobno ili virtualno.

Definicija volontera

Volonter u okviru IFLA-e je svaka osoba koja dobrovoljno doprinosi svojim vremenom, vještinama i znanjem kako bi podržala aktivnosti, upravljanje ili profesionalni angažman Federacije, bez financijske naknade od strane IFLA-e.

To uključuje, ali nije ograničeno na:

- Izabrane i imenovane predstavnike (npr. članove Upravnog odbora, članove odbora, službenike sekcija)
- Članove radnih skupina i projektnih timova
- Volontere na konferencijama i događanjima (npr. Svjetski kongres knjižnica i informacijskih službi – WLIC)
- Stručne savjetnike i mentore koji pružaju profesionalnu podršku u okviru IFLA-e

Područje primjene

Kodeks se primjenjuje na sve osobe koje djeluju u volonterskom svojstvu unutar upravljačkih, profesionalnih i regionalnih struktura IFLA-e, kao i na sve aktivnosti koje provodi Federacija. Sudjelovanjem u aktivnostima IFLA-e u volonterskom svojstvu, pojedinci prihvaćaju i obvezuju se pridržavati ovog Kodeksa, kao i svih relevantnih Statuta, Poslovnika, Politika i etičkih standarda IFLA-e. Ova obveza osigurava usklađenost s načelima integriteta, pravednosti, inkluzivnosti i poštovanja, u skladu s pravnim okvirom koji regulira djelovanje IFLA-e prema zakonima Nizozemske.

Naše zajedničke vrijednosti

- **Odgovornost za javnu dobrobit i etički integritet:** Prepoznamo status IFLA-e kao dobrotvorne organizacije posvećene radu za javnu dobrobit te da pridržavanjem ovog Kodeksa ponašanja podržavamo Federaciju u ispunjavanju njezinih zakonskih i etičkih obveza.

- **Predanost misiji IFLA-e i pouzdano sudjelovanje:** Posvećujemo svoje vrijeme i energiju misiji IFLA-e, nastojeći pozitivno utjecati na knjižničarsku zajednicu. Aktivno sudjelujemo u aktivnostima i unaprijed obavještavamo druge ako ne možemo prisustvovati, kako bismo osigurali jasnu komunikaciju.
- **Smanjivanje prepreka i poticanje otvorene suradnje:** Radimo na tome da sudjelovanje bude dostupno svima, imajući na umu jezik, vremenske zone i druge obveze. Cijenimo doprinos svakog pojedinca i potičemo otvoreno, poštovano i suradničko okruženje.
- **Integritet, pravednost i transparentnost:** Prioritet nam je interes IFLA-e ispred osobne koristi, djelujući etično i transparentno u svim radnjama. Podupiremo pravedno donošenje odluka, otvoreno dijelimo informacije i osiguravamo da članovi razumiju razloge iza odluka.
- **Iskrene i poštovane interakcije:** S vanjskim partnerima, dobavljačima i izvođačima postupamo pošteno, poštujemo dogovore i gradimo povjerenje. Svatko se tretira s dostojanstvom i poštovanjem, stvarajući prostor u kojem se svi doprinosi cijene.
- **Inkluzivno i sigurno okruženje:** Predani smo stvaranju sigurnog i inkluzivnog okruženja koje prihvaća različite perspektive i potiče značajne, poštovane razgovore.
- **Nulta tolerancija prema neetičnom ponašanju:** Ne toleriramo neetične postupke, poput sukoba interesa, te pravovremeno rješavamo kršenja kako bismo očuvali integritet.
- **Podržavajuća volonterska kultura:** Prakticiramo predanost, angažiranost i solidarnost u volonterskom radu, podržavamo jedni druge kako bismo ostvarili pozitivan utjecaj.

Održavanjem ovih vrijednosti gradimo kulturu povjerenja i izvrsnosti, pomažući IFLA-i da knjižničarskoj zajednici služi učinkovito i časno. Svoje dužnosti obavljamo savjesno, nastojeći unaprijediti utjecaj IFLA-e dok istovremeno obogaćujemo vlastita iskustva kao volonteri.

Naša načela djelovanja

- **Stvaranje inkluzivne i podržavajuće zajednice:** IFLA prihvaća ljude iz svih sredina i nastoji stvoriti poštovano, sigurno i inkluzivno okruženje. Svaku osobu tretiramo s poštovanjem, prihvaćajući raznolike identitete poput podrijetla, spola, dobi, jezika, sposobnosti, rase, etničke pripadnosti i socioekonomskog statusa. Ta raznolikost jača našu zajednicu i obogaćuje naš rad.
- **Poticanje različitih perspektiva uz poštovanu komunikaciju:** Vjerujemo da nove ideje dolaze iz slušanja različitih perspektiva. Volonteri pažljivo slušaju jedni druge, daju konstruktivne povratne informacije i osiguravaju da se svaki glas čuje. Otvorene i poštovane rasprave pomažu nam da surađujemo i cijenimo doprinos svakog pojedinca.

- **Kulturna svijest i empatija:** Prepoznajemo da se stilovi komunikacije razlikuju među kulturama, uključujući jezik, geste i govor tijela. Sudjelujemo u raspravama s empatijom i poštovanjem, prihvaćamo različite ideje i osiguravamo da se svi osjećaju ugodno dijeleći svoje misli.
- **Povratne informacije i odgovornost za rast:** Konstruktivne povratne informacije alat su za rast, pomažu nam učiti pojedinačno i kao tim. Volonteri se potiču da daju i primaju povratne informacije na pozitivan način. Također preuzimamo odgovornost za svoje postupke, izravno rješavamo štetno ponašanje ili ga prijavljujemo kako bismo održali sigurnu i podržavajuću zajednicu.
- **Očuvanje povjerenja i ugleda u javnosti:** IFLA ima snažan ugled koji je važan za knjižnice, knjižničarske stručnjake, sponzore, partnere, povezane sektore i zajednice kojima služimo. Naše riječi i postupci moraju podržavati etičke standarde koji jačaju povjerenje javnosti i nastavljaju graditi sigurnost u našu federaciju i zajednički rad za globalni utjecaj.

Prihvaćanjem ovih načela volonteri pomažu da IFLA postane proctor u kojem svatko može s povjerenjem doprinjeti, jačajući našu zajedničku misiju.

Odgovornosti i prava

- **Jasni opisi uloga:** Svaki volonter dobiva jasan opis svoje uloge, očekivanja i zadataka.
- **Fleksibilnost u sudjelovanju:** Uvažavanje vremenskih zona i drugih obveza; poticanje fleksibilnog rada putem digitalnih alata.

Očekivanja profesionalnog i etičkog ponašanja

- **Izbjegavanje sukoba interesa:** Volonteri moraju prijaviti sukobe interesa i čuvati povjerljivost.
- **Zabrana diskriminacije:** Poštovanje svih osoba bez obzira na osobne karakteristike.
- **Okruženje bez uznemiravanja:** Stroga zabrana zastrašivanja i neželjene pažnje.
- **Poštovanje privatnosti:** Ne dijeliti osobne podatke bez dopuštenja; poštivanje GDPR-a.

Prijavljivanje i odgovornost

- **Osobna odgovornost:** Volonteri su odgovorni za svoje postupke, osiguravajući da njihovo ponašanje bude u skladu s vrijednostima IFLA-e. Održavamo poštovano i sigurno okruženje za sve.

- **Prijavljivanje nepravilnosti:** Od svih članova očekuje se da poštuju standarde navedene u ovom Kodeksu ponašanja. Nepravilnosti se trebaju rješavati na način koji je razmjeran ozbiljnosti i okolnostima:
 - **Trenutno rješenje:** Kada je prikladno, manji problemi trebaju se riješiti odmah putem izravnog razgovora ili neformalnog postupka.
 - **Formalno prijavljivanje:** Ozbiljna kršenja, ponovljeno neprihvatljivo ponašanje ili situacije koje se ne mogu riješiti neformalno trebaju se prijaviti Etičkom odboru IFLA-e. Prijave se obrađuju povjerljivo, a Pododbor za pritužbe istražuje i odgovara na prikladan način.
 - **Eskalacija:** Ako problem ostane neriješen ili predstavlja značajan rizik, treba ga prosljediti Upravnom odboru IFLA-e prema pojedinačnom slučaju.

Prijave se trebaju podnijeti u dobroj vjeri, uz jamstvo da će svaka osoba koja prijavi zabrinutost biti tretirana s poštovanjem i neće snositi negativne posljedice.

- **Trenutna usklađenost:** Volonteri koji su zamoljeni da prestanu s neprikladnim ponašanjem moraju odmah postupiti u skladu s tim, bez obzira radi li se o uznemiravanju, zastrašivanju ili drugim ometajućim radnjama.
- **Posljedice kršenja:** Kršenje Kodeksa može rezultirati posljedicama kao što su usmena i/ili pisana opomena, uklanjanje iz odbora, događanja ili suspenzija iz budućih aktivnosti. U ozbiljnijim slučajevima mogu se poduzeti dodatne mjere u skladu s politikama IFLA-e i smjernicama institucije volontera.
- **Predanost zajednici:** Volonteri doprinose sigurnom i dobrodošlom okruženju pridržavanjem ovog Kodeksa ponašanja, osiguravajući da IFLA ostane pozitivna i inkluzivna zajednica za sve.

Provedba Kodeksa ponašanja za volontere

IFLA cijeni doprinos svakog volontera, prepoznajući njihovu ulogu u stvaranju podržavajuće, poštovane i angažirane zajednice. Ovaj Kodeks bit će sastavni dio uvodnog procesa za nove volontere, službenike i članove upravnih tijela IFLA-e. Pojam „upravna tijela” odnosi se na sve vrste skupina koje donose odluke, uključujući odbore, vijeća, komisije i druge volonterske entitete uključene u rad Federacije.

Volontiranjem za IFLA-u, pristajete pročitati, razumjeti i pridržavati se Kodeksa ponašanja. Ta predanost osigurava da IFLA ostane poštovano, inkluzivno i dobrodošlo okruženje u kojem svi mogu dijeliti ideje, povezivati se i doprinositi globalnoj knjižničarskoj zajednici. Volonteri se potiču da se aktivno angažiraju s Kodeksom, primjenjujući njegova načela u svojoj ulozi i tražeći smjernice kada je to potrebno.

Kodeks je „živi” dokument, koji se revidira i ažurira svake dvije godine kako bi odražavao našu trajnu predanost ovim načelima te osigurao njegovu relevantnost i podršku dobrim praksama, povjerenju javnosti i profesionalnom integritetu.

Kodeks se treba čitati uz [Statut IFLA-e, Poslovnik i Priručnik IFLA-e](#).

Odobreno od strane Upravnog odbora IFLA-e, svibanj 2025.

Translated by J. Mocnik, Ph.D.